

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 20BW000404

Datum voorstel: 23 september 2020	Onderwerp: Locatiestudie woonwagendstandplaatsen
Voorstel portefeuillehouder: 1. Vaststellen van de locatiestudie woonwagendstandplaatsen en deze ter kennisgeving aan de gemeenteraad versturen. 2. Instemmen met het besluit om de locaties Stationsomgeving Zetten en Platenmakersstraat Elst vast te stellen als voorkeurslocaties. 3. Vaststellen van het communicatie- en participatieplan en instemmen met het opstarten van dit proces. 4. Instemmen met het vervolgproces waarbij u de gemeenteraad in januari 2021 een voorstel voor definitieve locatiekeuze ter besluitvorming voorlegt.	
Team/ behandelend ambtenaar: Projectteam woonwagendstandplaatsen	Status voorstel: openbaar
Portefeuillehouder: W.H. Hol	Datum b&w-vergadering: 29 september 2020
Doorgeleiding naar de raad: ja	Indien naar de raad: n.v.t.
Betrokkenen bij voorstel extern: Nijbod Consultancy, Vivare, Woonstichting Valburg, Woningstichting Heteren	Betrokkenen bij voorstel intern: Projectteam woonwagendstandplaatsen
Advies type voorronde raad: n.v.t.	TIC: Ja

Bijlagen voor B&W:

20bij12225 Locatiestudie woonwagendstandplaatsen
20bij11969 Communicatie- en participatieplan locatiekeuze woonwagendstandplaatsen.

Bijlagen voor raad:

20bij12225 Locatiestudie woonwagendstandplaatsen
20bij11969 Communicatie- en participatieplan locatiekeuze woonwagendstandplaatsen.

Voorstel

1. Vaststellen van de locatiestudie woonwagenstandplaatsen en deze ter kennisgeving aan de gemeenteraad versturen.
2. Instemmen met het besluit om de locaties Stationsomgeving Zetten en Platenmakersstraat Elst vast te stellen als voorkeurslocaties.
3. Vaststellen van het communicatie- en participatieplan en instemmen met het opstarten van dit proces.
4. Instemmen met het vervolgproces waarbij u de gemeenteraad in januari 2021 een voorstel voor definitieve locatiekeuze ter besluitvorming voorlegt.

Inleiding

In 2018 heeft de Rijksoverheid een beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid ontwikkeld dat in lijn is met het mensrechtelijke kader voor de culturele identiteit van Roma, Sinti en woonwagenbewoners. De woonwagencultuur is een vorm van cultureel erfgoed. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft uitspraken gedaan waarbij zij aangeeft dat overheden verantwoordelijk zijn om deze cultuur te beschermen. Het beleidskader geeft in veel gemeenten aanleiding tot een herijking van het woonwagen- en standplaatsenbeleid. Uitgangspunt is dat een woningzoekende woonwagenbewoner binnen een redelijke termijn kans heeft op een standplaats. Hiervoor is het van belang dat gemeenten hun behoefte in kaart brengen.

De gemeenteraad heeft eind 2018 middels een motie (18mo075) opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen. Begin 2019 is dit onderzoek uitgevoerd in samenwerking met Stec (19bij12191). Hieruit is gebleken dat er op korte termijn behoefte is aan uitbreiding van het aantal woonwagenstandplaatsen. Het advies dat uit dit onderzoek voortkomt, is dat er op korte termijn 5 tot 6 standplaatsen gerealiseerd worden op één grotere locatie of twee kleinere locaties in Zetten (westelijk deel gemeente) of Elst (oostelijk deel gemeente), mits ruimtelijk-planologisch mogelijk in deze kernen. Vervolgens is er een planning opgesteld van het gehele proces om tot uitbreiding van het aantal standplaatsen te komen. Dit proces bestaat uit drie sporen:

1. Locatiestudie/ruimtelijke procedure;
2. Beleidsaanpassing/toewijzingscriteria;
3. Woningcorporaties.

De locatiestudie, waarvoor de gemeenteraad op 3 december 2019 de uitgangspunten- en wegingscriteria vastgesteld heeft, is momenteel gereed. Zeventien potentiële locaties (uit een eerdere selectie van ruim honderd locaties), zijn onderzocht op de door de gemeenteraad vastgestelde criteria. Uit het locatieonderzoek volgen twee locaties die het meest passend zijn volgens de vastgestelde uitgangspunten en wegingscriteria. Dit zijn de locaties Stationsomgeving Zetten (westelijk) en de locatie Platenmakersstraat in Elst (oostelijk). In bijgevoegd communicatie- en participatieplan is opgenomen hoe we de betrokken partijen informeren over de uitkomsten van de locatiestudie.

Doel en beoogd effect

Door het nemen van een besluit met betrekking tot twee voorkeurslocaties kunnen deze nader onderzocht worden. Tevens voldoet u aan de opdracht van de gemeenteraad door hen te informeren over de locatiestudie. Met het communicatie- en participatieplan kunt u de omwonenden van de voorkeurslocaties, de doelgroep woonwagenbewoners en de pers informeren over de uitkomsten van de locatiestudie.

Argumenten

- 1.1. *Door vaststelling van de locatiestudie voldoet u aan de opdracht van de gemeenteraad voor het uitvoeren van een locatiestudie met de door de raad vastgestelde uitgangspunten en wegingscriteria.*
Op 3 december 2019 heeft de gemeenteraad de uitgangspunten en wegingscriteria voor het uitvoeren van een locatiestudie voor uitbreiding van het aantal woonwagendplaatsen vastgesteld. Met het verstrekken van de afgeronde locatiestudie aan de gemeenteraad geeft u hier uitvoering aan.
- 1.2. *Door de locatiestudie ter kennisgeving aan de gemeenteraad te versturen maken we een tussenstap in het proces. Hierdoor nemen we de gemeenteraad op een transparante wijze mee in het proces tot we de daadwerkelijke locatiekeuze voorleggen.*
Door nu eerst de locatiestudie openbaar aan te bieden informeren we de gemeenteraad en belanghebbenden over de uitkomsten van de locatiestudie. We informeren direct betrokkenen bij de uit de locatiestudie volgende voorkeurslocaties. We starten het communicatie- en participatietraject met de omwonenden van de betreffende locaties. Daarna neemt de gemeenteraad het besluit over de definitieve locatiekeuze. U kunt de gemeenteraad dan ook informeren over de reacties van omwonenden.
- 2.1. *De locaties Stationsomgeving Zetten en Platenmakersstraat Elst sluiten het beste aan op de door de gemeenteraad vastgestelde criteria.*
Er heeft een analyse plaats gevonden waarbij een groot aantal vakdisciplines gevraagd is om advies te geven met betrekking tot zeventien potentiële locaties. Uit deze analyse is gebleken dat de locatie Stationsomgeving Zetten het beste scoort in het westelijk deel van de gemeente en de locatie Platenmakersstraat (samen met de Helster) in het oostelijk deel van de gemeente.
- 2.2. *De locaties Stationsomgeving Zetten en Platenmakersstraat Elst zijn vrijwel direct beschikbaar.*
Beide locaties zijn op dit moment in eigendom van de gemeente en zijn op dit moment onbebouwd. Er hoeft dus geen grond verworven te worden en er zijn geen sloopwerkzaamheden benodigd voor het bouwrijp maken van de kavels. De locatie Platenmakersstraat is daarom geschikter als de locatie De Helster, terwijl deze op basis van de analyse even goed aansluiten bij de wegingscriteria.
- 2.3. *Door twee locaties te benoemen als voorkeurslocatie kunnen deze locaties nader uitgewerkt worden door de gemeentelijke vakspecialisten.*
In de locatiestudie zijn zeventien potentiële locaties afgewogen, aan de hand van een groot aantal disciplines. Door twee voorkeurslocaties aan te geven, kunnen deze nader uitgewerkt worden. Het is bijvoorbeeld van belang om te onderzoeken aan de hand van een schets welke stedenbouwkundige inpassing het best passend is en welke ontsluitingsmogelijkheden het best passend zijn. Ook moet een eerste kostenraming uitgewerkt worden. Na verdere uitwerking kunt u een voorstel aan de gemeenteraad voorleggen met betrekking tot de locatiekeuze.
- 2.4. *Door nu alleen een tweetal locaties te benoemen tot voorkeurslocaties, worden andere locaties die aansluiten bij de uitgangspunten en wegingscriteria nog niet uitgesloten.*

De twee locaties die het best aansluiten bij de door de raad gestelde uitgangspunten en wegingscriteria dienen nog nader uitgewerkt te worden. Als tijdens een nadere uitwerking nog ernstige (fysieke) belemmeringen ontdekt worden, kunt u nog overwegen om een andere locatie te onderzoeken.

- 2.5. *Door een tweetal voorkeurslocaties aan te geven kunt u concreter in gesprek met de woningcorporaties over de realisatie en exploitatie van de woonwagendplaatsen.*

Het beleidskader stelt dat de woningcorporaties voorzien in de huisvesting van woonwagendbewoners voor zover deze tot de doelgroep behoren. Tot op heden hebben we met betrekking tot realisatie en exploitatie alleen verkennende gesprekken gevoerd met de corporaties omdat uw college nog geen voorkeurslocaties vastgesteld had. Door vaststelling van de voorkeurslocaties is het mogelijk om in gesprek te gaan met Vivare met betrekking tot de Platenmakersstraat en Woonstichting Valburg voor de stationsomgeving in Zetten.

- 2.6. *Door twee voorkeurslocaties aan te geven kan het communicatie- en participatietraject met de omwonenden van de betreffende locaties starten.* Doordat u twee voorkeurslocaties aangeeft kunt u de omwonenden van de betreffende locaties informeren over uw besluit.

- 3.1. *Het proces om tot realisatie van nieuwe woonwagendlocaties te komen is een zeer complex proces, een uitgebreid communicatie- en participatieplan moet dit in goede banen leiden.*

Het realiseren van nieuwe woonwagendlocaties gaat gepaard met tegenstrijdige belangen. Bovendien is het een zeer complex proces waarbij verschillende actoren betrokken zijn. Om deze reden bevat dit collegevoorstel een communicatie- en participatieplan.

- 4.1. *Door in te stemmen met het vervolgproces kunnen we de gemeenteraad in januari 2021 een besluit laten nemen over de definitieve locatiekeuze.* Nadat uw college de locatiestudie en genoemde twee voorkeurslocaties vastgesteld heeft kunt u belanghebbenden informeren. Bij het raadsvoorstel voor definitieve locatiekeuze voegen we dan ook de reacties van de belanghebbenden toe. Tevens werken we de locaties verder uit. Hierdoor kan de gemeenteraad een afgewogen besluit nemen.

Kanttekeningen en risico's

- 1.1. *Door het vaststellen van de locatiestudie en deze openbaar aan de raad te verstrekken, kan er extra onrust bij inwoners ontstaan.*

In de locatiestudie worden zeventien concrete locaties genoemd. Met het vaststellen van de locatiestudie zijn de overige locaties die goed aansluiten bij de gestelde uitgangspunten en criteria nog niet uit beeld. Dit is pas het geval wanneer de gemeenteraad een definitief besluit neemt over de locatiekeuze. Maar door een tussenstap te maken in het proces nemen we wel de gemeenteraad mee in het gehele proces. Bovendien zijn we op deze wijze ook transparant naar de belanghebbenden over de totstandkoming van de voorkeurslocaties.

- 2.1. *Door uw voorkeur uit te spreken voor twee locaties en vervolgens informatieavonden voor omwonenden te organiseren kan de indruk gewekt worden dat zij invloed uit kunnen oefenen op de locatiekeuze.*
De gemeenteraad neemt een besluit over de locatiekeuze. Het communicatie- en participatietraject dient er in deze fase voor om belanghebbenden te informeren, en niet om belanghebbenden mee te laten beslissen met de locatiekeuze. Aan dit aspect wordt aandacht besteed in het communicatie- en participatieplan. Hierin worden de participatieniveaus benoemd. Met betrekking tot de locatiekeuze is dat het niveau informeren.
- 2.2. *Door een tussenstap te maken (eerst alleen de voorkeurslocaties kenbaar te maken), kan de gemeenteraad later als beoogd de locaties vaststellen.*
Beoogd was dat de gemeenteraad in december 2020 de locaties kan vaststellen, door het getrapte proces wordt dit januari 2021. Door een tussenstap te maken kunnen we informatie ophalen bij belanghebbenden (bijvoorbeeld over de invulling van een locatie). Deze informatie kunnen we dan ook meegeven aan de gemeenteraad. Daardoor kan uw college en kan de gemeenteraad in het vervolgproces een beter afgewogen besluit nemen.
- 4.1. *Het communicatie- en participatieplan bevat vooral het participatieniveau informeren (en voor de woningcorporaties adviseren).*
In deze fase informeert u de betrokken partijen slechts over de resultaten van de locatiestudie en de keuze tot voorkeurslocaties. Later in het proces zullen belanghebbenden op andere niveaus kunnen participeren. Bijvoorbeeld in de bestemmingsplanprocedure hebben belanghebbenden de mogelijkheid om een inspraakreactie in te dienen.

Financiën

In deze fase stemt u in met het besluit om de locaties Stationsomgeving Zetten-Andelst en Platenmakersstraat Elst te benoemen als voorkeurslocatie. Dit besluit heeft nog geen directe financiële gevolgen. Het beleidskader stelt dat de woningcorporaties voorzien in de huisvesting van woonwagengedwongen bewoners voor zover deze tot de doelgroep behoren. Na vaststelling van de locatiestudie kunt u met de betreffende verhuurders in gesprek gaan om afspraken te maken met betrekking tot realisatie en exploitatie. In deze fase is het dus nog onduidelijk welke financiële gevolgen het realiseren van twee woonwagenlocaties heeft voor de gemeente.

Vervolg

Planning

Tijdens de collegevergadering van 29 september stelt u de locatiestudie vast met bijbehorend communicatie- en participatieplan. In de collegevergadering van 10 november kunt u dan besluiten een raadsvoorstel met de betrekking tot de locatiekeuze aan de raad voor te leggen. De tussenliggende periode kunt u gebruiken om belanghebbenden te informeren over de locatiestudie. Ook worden in deze periode de locaties verder uitgewerkt, er wordt een stedenbouwkundige schets opgesteld waarbij rekening is gehouden met de uitgangspunten- en wegingscriteria die de raad vastgesteld heeft. In januari 2021 zal de gemeenteraad dan een definitief besluit kunnen nemen over de locaties.

Communicatie

In de bijlage is een communicatie- en participatieplan opgenomen, deze beschrijft het communicatieproces voor de fase van besluitvorming locatiekeuze. Direct nadat u het besluit neemt, informeren we de raad hierover en zenden we de locatiestudie ter kennisgeving toe. Gelijktijdig versturen we een persbericht en stellen we belanghebbenden op de hoogte.

Participatie

In het communicatieplan worden ook de participatieniveaus behandeld. Belanghebbenden zullen geïnformeerd worden. De woningcorporaties zijn al eerder betrokken in het proces op het participatieniveau adviseren. Voor de locatiekeuze is namelijk om advies gevraagd aan de drie woningcorporaties in onze gemeente, dit is opgenomen in de locatiestudie zelf. Zij zullen gelijktijdig met de gemeenteraad en de overige belanghebbenden geïnformeerd worden. Bij de verdere uitwerking zullen zij nauw betrokken worden.

Evaluatie

Een van de adviezen uit het Stec rapport is om de behoefte aan standplaatsen te blijven monitoren. Nadat de standplaatsen gerealiseerd zijn zal de resterende behoefte aan standplaatsen worden geïnventariseerd aan de hand van de wachtlijst. Na voltooiing van de ruimtelijke procedure zullen we met betrokken partijen terugblikken op het proces. Leerpunten nemen we mee in een eventueel toekomstige proces.

